

KOLTUK SİGORTASI VE GÜVENCE HESABI

I- GÜVENCE HESABI HAKKINDA BİLGİLER

1- Yasal düzenleme ve güvence kapsamı

14.06.2007 gün 26552 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe konulan 03.06.2007 gün 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun “**Zorunlu sigortalar**” başlıklı 13.maddesi 1.fikrasında “Bakanlar Kurulu, kamu yararı açısından gerekli gördüğü hallerde zorunlu sigortalar ihdas edebilir” denildikten sonra “**Güvence Hesabı**” başlıklı 14.maddesi 1.fikrasında “Bu Kanunun 13.maddesi, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve 10.07.2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ile ihdas edilen zorunlu sorumluluk sigortaları ile bu Kanunla mülga 21.12.1959 tarihli ve 7397 sayılı Sigorta Murakabe Kanunu çerçevesinde ihdas edilmiş olan **zorunlu sigortalara** ilişkin olarak aşağıdaki koşulların oluşması halinde ortaya çıkan zararların bu sigortalarla saptanan geçerli teminat miktarlarına kadar karşılanması amacıyla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği nezdinde **Güvence Hesabı** oluşturulur” denilmiştir; 2.fıkra Hesaba başvurulabilecek durumlar belirtilmiştir.

Bu yeni düzenlemeyle, önceki **Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı**’nın yerini kapsamı daha geniş olan **Güvence Hesabı** almıştır. Bilindiği gibi, önceki Hesaptan yararlanma, 2918 sayılı KTK’daki Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası ile sınırlıydı. Güvence Hesabında ise tüm “zorunlu sigortalar” kapsama alınmıştır. Bunlardan taşımayla ve motorlu araçların işletilmesiyle ilgili olanlar:

- Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası
- Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası
- Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası
- Yeşil Kart Sigortasıyla ilgili Motorlu Taşıt Bürosu ödemeleridir.

2- Güvence hesabına başvurma koşulları

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 14.maddesi 2.fikrasında Güvence Hesabı’na başvurma koşulları açıklanmış olup, önceki Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı’na ilişkin koşullardan bir farkı bulunmamaktadır. Yeni Yasa’ya göre Güvence Hesabı’na şu durumlarda başvurulabilecektir:

- Sigortalının tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için,
- Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dahilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,
- Sigorta şirketinin mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için,
- Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için,
- Yeşil Kart Sigortası uygulamaları için faaliyet gösteren Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca yapılacak ödemeler için.

3- Güvence Hesabı Yönetmeliği

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 14.06.2007 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra, Güvence Hesabı Yönetmeliği **26.07.2007** gün 26594 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe konulmuştur. Yönetmeliğin 9.maddesindeki Hesaba başvuru koşulları (yukarda) 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nda açıklandığı gibidir.

II-KOLTUK SİGORTASI BULUNMAYAN ARAÇLARDAN DOLAYI GÜVENCE HESABINA BAŞVURMA KOŞULLARI

1- Uygulama başlangıcı

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu 14.06.2007 tarihinde yürürlüğe girdiğine ve Güvence Hesabı Yönetmeliği **26.07.2007** tarihinde yayınlandığına göre, bu tarihten önceki olaylar nedeniyle Güvence Hesabı'ndan tazminat istenmesi söz konusu değildir.

Şu halde, uygulama başlangıcı **26.07.2007** tarihidir.

Buna göre şöyle bir ayırım yapabiliriz:

a) 26.07.2007 tarihinden önce meydana gelen taşıma kazalarında ölen yolcunun haksahipleri ile bedensel zarara uğrayan yolcular, taşıtın kaza tarihinde geçerli Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası'nın bulunmaması durumunda, aynı miktarda tazminatı **"taşımacıdan"** alabileceklerdir.

b) 26.07.2007 tarihinden sonra meydana gelen taşıma kazalarında ölen yolcunun haksahipleri ile bedensel zarara uğrayan yolcular, taşıtın kaza tarihinde geçerli Zorunlu Koltuk Sigortası bulunmaması durumunda **"Güvence Hesabına"** başvurabileceklerdir.

2- Taşıma türlerine göre uygulama başlangıcı

a) Şehirlerarası otobüsle yolcu taşımalarında :

Güvence Hesabından yararlanma yönünden uygulama başlangıcı, yukarıda belirtildiği gibi, Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin yürürlüğe girdiği **26.07.2007** tarihi olacaktır.

b) İl sınırları içindeki ve şehiriçi taşımalar ile 100 kilometreye kadar taşımalarda:

İl içi taşımalarda Zorunlu Koltuk Sigortası uygulaması henüz başlatılmamıştır. Ne zaman başlatılacağı da belli değildir. 22.01.2004 gün 6789 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda ve Ulaştırma Bakanlığı Genelgesi ile uygulama başlatılmak üzere iken, 13.11.2009 gün ve 27405 sayılı RG.'de yayınlanan 02.11.2009 gün 2009/15545 sayılı Kararname ile bu konuda düzenleme yetkisi Hazine Müsteşarlığı'na verilmiş; Hazine Müsteşarlığı 28.06.2010 gün 2010/8 sayılı Genelgesinde:

"4925 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası ile kanun kapsamı dışında bırakılan taşımalar ile yine aynı kanununun 2 nci maddesinin 3 üncü fıkrasıyla düzenlenmesi ilgili mahalli idarelere bırakılan il sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası kapsamı dışında" bırakıldığı bildirilmiştir.

Kısaca söylersek: İl içi ve şehir içi taşımalarda Zorunlu Koltuk uygulaması henüz başlatılmamış; tersine yukarıda açıklanan Bakanlar Kurulu'nun 02.11.2009 gün 2009/15545 sayılı kararıyla ertelenmiştir.